

تدوین و اولویت بندی استراتژی‌های اداره آموزش و پرورش شهرستان شهرکرد با استفاده از روش

QSPM و SWOT

عذرا باقری

دانش آموخته کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه پردیس فرهنگیان شهید باهنر، شهرکرد، ایران

Email: mirahmadi14@yahoo.com

چکیده

سازمان‌ها نیاز دارند تا خود را در برابر چالش‌ها مصون نگاه دارند، لذا استفاده از فرآیند برنامه‌ریزی راهبردی نقش کلیدی در موفقیت سازمان‌ها ایفا می‌کند. هدف از تهیه این مقاله تدوین استراتژی اداره آموزش و پرورش شهرستان شهرکرد است. امروزه یکی از رمزهای موفقیت هر سازمانی، قدرت تجزیه و تحلیل آن سازمان است. یکی از مهمترین ابزارهای تجزیه و تحلیل سازمانی SWOT است که مخفف ۴ واژه قوت‌ها و ضعف‌ها (عوامل داخلی)، فرصت‌ها و تهدیدات (عوامل خارجی) و بعنوان ابزار و تکنیک خوبی برای تجزیه و تحلیل عوامل داخلی و خارجی است. یک رویه کارآمد برای برنامه‌ریزی استراتژیک این است که بعد از بررسی عوامل داخلی و خارجی، ماتریس‌های SWOT و QSPM را ایجاد نماییم؛ QSPM به عنوان ابزاری برای مقایسه کردن و اولویت‌بندی کردن عوامل کلیدی داخلی و خارجی مورد استفاده قرار می‌گیرد و این احتمال را کاهش می‌دهد که این عوامل چشم‌پوشی شوند یا به طور نامناسب وزن داده شوند. در این مقاله پس از بررسی عوامل داخلی و خارجی با استفاده از ماتریس QSPM اقدام به برنامه‌ریزی استراتژیک اداره آموزش و پرورش شهرکرد می‌شود.

واژگان کلیدی: مدیریت استراتژیک، استراتژی، ماتریس SWOT، ماتریس QSPM

۱- مقدمه

امروزه، برنامه‌ریزی راهبردی^۱ به عنوان یکی از کارآمدترین رویکردهای مدیریتی در سازمان‌ها، مدنظر صاحب نظران و برنامه‌ریزان قرار گرفته است. در جهان متغیر و پیچیده کنونی، برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی، راهی برای کمک به سازمان‌ها و جوامع، برای روبرو شدن با تغییرات سریع محیطی است. در واقع، برنامه‌ریزی جامع، اقدامی است مؤثر در برابر جهان پر رقابت و در حال تغییر؛ زیرا امکانات و محدودیت‌های درونی و بیرونی سازمان را مدنظر دارد و پیش‌بینی‌های خود را با توجه به آن‌ها انجام می‌دهد (الوانی، ۱۳۸۷). در واقع، برنامه‌ریزی راهبردی فرآیند تعیین اهداف کلان سازمان و انتخاب گزینه‌ها و روش‌های مناسب برای تحقق آنها و تخصیص منابع لازم برای دستیابی به آن اهداف است (رضاییان، ۱۳۸۷). برنامه‌ریزی راهبردی در سازمان‌ها معمولاً شامل مراحل است از جمله: سنجش محیط فعلی، تعریف مأموریت سازمان، تعیین چشم‌انداز سازمان، شناخت توانایی‌ها^۲، ضعف‌ها^۳، فرصت‌ها^۴، تهدیدهای^۵ سازمان و طرح‌ریزی دوره‌ای برای حرکت سازمان یا مؤسسه از وضعیت جاری به وضعیت مطلوب (Polycastro, ۲۰۰۰). با تجزیه و تحلیل توانایی‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای سازمان، عواملی که ممکن است روی پیامدهای آینده سازمان یا مؤسسه اثر بگذارند، شناسایی می‌شوند. الگوی توانایی‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها، برای شناخت شایستگی‌های

^۱ - Strategic Planning

^۲ - Strength

^۳ - Weakness

^۴ - Opportunity

^۵ - Threat